

Leto II.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 12.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 15. junija 1937

Narodova zavest — narodova rast

Po slovenski domovini so zagoreli kresovi, da obude spomin na tiste dni, ko je slovenski narod podal svojo najmočnejšo izjavo narodne zavesti, skupnosti in rasti. Bilo je tiste dni, ko je vodja Slovencev povedal cesarskemu Dunaju, da zahtevajo jugoslovanski narodi svoj dom, svojo upravno in svojo gospodarsko državo Jugoslavijo. Za to izjavo svojega voditelja je stopil strnjen ves narod, strnjen in odločen tako, kot morda ne pomni zgodovina ljudskih gibanj in pokretov. Pomnimo še, kako so hodili fantje in dekleta, možje in žene od kmetijske in delavske hiše, od vasi do mest, da zberejo podpise in da tako podprejo besedo svojega velikega narodnega voditelja in borca dr. Antona Korošca. Ponos in pomen majniške deklaracije pa sta v toliko večja, če pomislimo na dejstvo, da je majniško deklaracijo, da je zahtevo po osvoboditvi in po lastni državi podal maloštevilen narod, ki je ležal v osrčju velikega in starega cesarstva. Da, majniška deklaracija je bila visoka pesem narodove zavesti, je bila prva uradna beseda močne jugoslovanske domovine izrečena vsem narodom. S tem aktom je slovenski narod izpričal svojo narodno zavest tako močno, da lahko preklinja slehernega, ki bi skušal dvomiti v njegovo narodno slovensko zavest in v njegovo jugoslovansko državo.

Ko je slovenski narod položil za zgradbo velike jugoslovanske domovine enega najpomembnejših državotvornih aktov, lahko s ponosom odhaja na svoje domove, da nadaljuje delo na narodovih kulturnih, socialnih in gospodarskih področjih. Po tako močnem manifestu in po taki zmagi, ki je dala jugoslovansko domovino slovenskemu narodu, ni treba, da bi besedičil o nacionalizmu, kajti v pridobljeni in priborjeni državi je nacionalist biti lahko. Lahko je danes biti nacionalist v Škofji Loki, lahko v Črnomlju in povsod, saj je narod svojo državo že priboril, priboril takrat, ko je bilo nacionalist biti mnogo težje.

Ako hočemo ob takih mislih globlje razumeti in spoznati silo in vir narodne zavesti, potem

moramo oditi tudi mi za narodom na njegove domove, v slovenske vasi in mesta, v žarišča narodovega dela. Tam bomo zasledili gospodarske in kulturne ustanove, ki so bistvo narodove moči in narodove rasti. Ni slovenskemu narodu dana ugodnost najbogatejše zemlje, nasute s prirodnimi zakladi in ni njegova zemlja obširna, zato pa je obdarovan s pridnostjo, da si je na tej zemlji znal ustvariti kolikor toliko ponosen in gospodarsko močan dom. Ni slovenska domovina posejana tudi s številnimi mesti in velemesti, kjer bi delovale stotine poklicnih kulturnih delavcev, kakor je to pri velikih narodih; zato pa imamo tem več kulturnih žarišč po slovenskih vaseh. Slovenski narod lahko mirno in glasno vpraša svoje sosede in narode daleč naokrog, kje je narod, ki je svojo kulturo na svoji revni zemlji in po svojih vaseh dvignil na tako stopnjo, kot slovenski narod. Močna in ponosna so tudi naša književna in umetniška dela. Kdor je malo pogledal čez mejo, ta bo slovenskemu narodu njegovo naprednost lahko priznal. Slovenski narod mora zato tudi močno zavračati nepošteno in hudobno trditve nekih svojih izmečkov, ki bi radi povedali, da je naš narod spal. Na teh močnih delih je torej temeljila tista sila, ki je tako močno izpričala slovenski narodni manifest po svobodni domovini vseh Jugoslovancev.

Narod je toliko močan, kolikor je močna in živa njegova narodna zavest. Še bolj važno pa je, da se poudarek narodove sile meri po njegovih ustvaritvah in delih, po njegovih gospodarskih in kulturnih ustanovah, katerih stopnja najbolje prikazuje, koliko je kak narod svoje samobitnosti vreden. Ko smo po 20 letih obudili spomin na veliko slovensko besedo, stopimo zopet v vrste gospodarskih, kulturnih in socialnih pokretašev slovenske samobitnosti, da bo naš izraz ostal jak, kakor je bil v zgodovini in da bo slovenski narod, ki je 600 let čuval severno mejo Jugoslavije, ostal tu kot najboljša straža narodovih tradicij in velikega jugoslovanskega doma. Da, narodova zavest, narodova rast.

Narodnost in vera

Da sta narodnost in vera tako tesno združeni med seboj in po osnovah človeške narave neločljivi, da je kulturni in politični obraz slehernega naroda merodajen dokaz njegove vere, prave ali napačne, globoke ali mlačne, nam izpričujejo vsakodnevni dogodki, izpričuje zgodovina vseh časov in narodov.

Še preden izrečemo o tem zadnjo besedo, ne smemo prezreti poglavja sv. pisma, ki najbolj nazorno razlaga odnose narodov do vere, potrebo uravnavanja življenja po njej, na njej graditi in iz nje rasti. To poglavje obsega besede Mojzesove oporoke Izraelcem: »Izpolnjujte za-

povedi Gospodove in blagoslovljene bodo vaše hiše in zemlja; blagoslovljen bo sad vaše dežele, blagoslovljeni boste vi na svoji zemlji. Ako pa ne boste poslušali glas svojega Gospoda, bo prišlo prekletstvo nad vas. Nebo in zemljo kličem za priči danes, da sem postavil pred vas blagoslov in prekletstvo, življenje in smrt. Izberite torej življenje zase in za svoj zarod.«

To je poglavje, ki smo ga v šoli prebrali, mogoče smo se čutili še prisiljeni k temu, in danes se nanj niti ne spomnimo več, čeravno nam vprav prerokuje obeta vse gorje, ki ga življenje nosi v svojem toku in kaže ves blago-

Z Jesenic

Od kapi zadet je umrl Rok Globočnik, tovarniški upokojenec. Zapušča ženo in dvoje nedoraslih otrok. Naj v miru počiva. Zapustila nas je v zadnjih dneh v starosti 48 let gospa Jezere Frančiška in odšla je k Bogu po plačilo. Pokopali smo g. Razingerja Franceta, vrlega moža in sodelavca naše Vincencijske konference. Mož je ljubil cerkev in vse, kar je dobrega. Bog bodi plačnik njegovim dobrim delom.

Slovesnosti na dan sv. Rešnjega Telesa so ob lepem vremenu prav lepo potekle. Z novo razporeditvijo vrst se je spreved skrajšal za kak pol ure. Vse mesto je bilo v zastavah in lepo okrašeno. Samo ob novo grajenem žel. konzumu so se ljudje zgrajali, da se je celo na ta dan v njem delalo. Ljudje v procesiji so se obnašali zelo dostojno, tudi šolski otroci, samo nekatere učiteljske moči je pa moral reditelj opozoriti na dostojnost. In ko še to ni nič pomagalo, je moral zaprositi šolskega upravitelja, da jih je opozoril, kaj zahteva od inteligenta čisto navadna oblika.

Cvetlični dan priredi za svoje siromake Vincencijska konferenca na praznik sv. Petra in Pavla. Naj nihče, ki je dobrega srca, prodajalkam cvetja ne odkloni primernega daru.

Krekova družina, ki ji je vodstvo Krekovega prosvetnega društva zaradi njenih razdiralnih tendenc odklonilo gostoljubnost svoje strehe, se je zatekla s svojimi sestanki v gostilno I. delavskega konzuma. Za seštanke te organizacije se iz bivših naših vrst zanimajo le nekateri, ki

so ob zadnjih občinskih volitvah hoteli pomagati proti skupnemu nastopu naših ljudi marksistom na noge in na oblast v občini. Bolj pa se baje za te sestanke zanimajo marksisti sami in slišali smo, da se jih udeležuje tudi dr. Štampihar, ki je bil takrat, ko je prišel na Jesenice, član Sokola, nato v vodstvu marksističnih oddeljenj, sedaj pa, ko so se ga tam naveličali, kuha svojo kašo pri Krekovi družini. Bojimo se, da te kaše nikoli skuhal ne bo, ker bo tudi Krekova družina najbrž kmalu zmaznila.

Tujsko-prometno društvo je imelo svoj občni zbor. Predsednik društva je tukajšnji restavrador g. Božidar Malešič, podpredsednik pa Čufar Andrej ml. Društvo želimo, da bi napredku Jesenic posvetilo vse svoje moči in svojim nalogam zadostilo v popolni meri.

Zborovanje ZZD je bilo 6. t. m. Na zborovanju so govorili: predsednik Leskovec o kol. pogodbi stavbincev, tovariš Lipovec o organizacijskem delu skupine, tov. Gaser o potrebi delavske izobrazbe in tov. Smersu iz Ljubljane o najnovejši soc. zakonodaji. Zborovanje je bilo kljub izredno lepemu vremenu in kljub temu, da je bilo stavbinsko delavstvo tudi ta dan na žalost zaposleno, zelo dobro obiskano. Okrog 150 delavcev je pozorno sledilo vsem referatom in je zlasti tov. Smersu za njegove jasne besede in pravično sodbo nagradilo s svojim priznanjem. Reči moramo, da smo bili ob navedenih razmerah zelo zadovoljni z discipliniranostjo članstva ZZD. Na Jesenicah so delavska zborovanja, če se ne vršijo v času kakšnih odpovedi in pogajanj za kolektivne pogodbe, navadno zelo slabo obiskana. ZZD častitamo k njenemu uspehu. Naj gre po tej poti dalje in zmaga bo njena.

S Koroške Bele

30letnica Katoliškega prosvetnega društva

Katoliško prosv. društvo na Koroški Beli bo dne 4. julija proslavilo 30letnico svojega obsto-

slov, ki je v njegovem zdravem, resničnem jedru. Samo naša ošabnost je zmožna prezreti ta strašni opomin izraelskega voditelja, ki se vsak dan uresničuje pred našimi očmi in grozi dopolniti se nad našimi otroki, ki se je že dopolnil nešteto krat pred nami in nam porodil čas, s katerim se obupno borimo.

Nikomur ne gre tajiti, da je v svojem življenju že večkrat preklel usodne posledice časov, v katerih so narodi divjali v sovraštvo in s sadizmom ugonabliali to, kar bi moralo nam ostati kot dediščina za naš čas. Preklinjamo samo dejanja, ker smo pač od njih odvisni; da bi pa poiskali njih vzroke in bi jih potem takoj odstranili ter jih nadomestili z vzori, smo slepi, preleni, presiti. Prav taki smo. Tako brezbrizno se pustimo vklepati podlemu egoizmu, da nam prav nič ni mar, kakšno bodočnost pripravljamo svojim otrokom, čeprav na drugi strani odpiramo svoja usta, polna cedeče se ljubezni do njih in jo potrjujemo s poljubi in objemi, s posteljicami, baldahini in s puhom obloženimi zibkami. V udobnost in mehkužnost zavijamo svoje potomce, na drugi strani pa pljujemo v Boga, ga mečemo iz hiš in src in s tem razdiramo zdrav družabni red.

Tako gleda na narod zrel mož, tako na vero zdrav narod.

Vprašanje pa je, ali smo mi res popolnoma zreli? Narod je zrel takrat, kadar odkloni vse pogrbenosti in se izživlja samo s tistim, kar mu zamore koristiti, ga čistiti in dvigati, nikakor pa ne razkrajati in poniževati. Za zgled si vzemimo Izraelce, ki so jih uničevale stiske takoj, ko so se obrnili od Boga in so bili srečni, ko so se očistili pred njim. In nauk, ki jim ga je zapustil Mojzes po Njem, velja kot opomin in svarilo vsem narodom vseh časov, med katere smo šteti tudi mi, Slovenci s svojo zgodovino in močjo.

»Nebo in zemljo kličem za priči danes, da sem postavil pred vas blagoslov in prekletstvo, življenje in smrt. Izberite torej življenje zase in za svoj zarod.«

In kaj smo izbrali mi? Še nič. Premišljujemo in si trapimo glave. Zgledi drugih narodov gredo mimo nas z vso grozoto napačne izbire, pa še stojimo in se obotavljamo. V Španiji izbirajo in to prebiranje se poji s krvjo naroda, poji se zemlja in duši rast. In tudi ruski narod izbira (naj nihče ne trdi, da je že izbral!) in tudi tamkaj krvavi on sam. Ta izbira pa je že tako lahka in enostavna, da ne zahteva prav nič krvi, še znoja ne, pa so vendar od nje tako oddaljeni. In zakaj? Zato, ker narod ne izbira, ker je vkle-

njen. Peščica jih je, ki hočejo najti boga za svoj prid, boga, ki bi potrdil in opravičil njih rabeljska dejanja, priznal diktaturo zverinske krvoločnosti nad dobičkanosnim strojem, ki naj bo narod sam. Narod! In tu je bog, diktator sam, ki se je izvolil za njegovega pastirja in dal svojim gonjačem puške v roke, da morijo slepo, zasluženo čredo.

Taka je usoda slehernega naroda, da izgubi svojo odporno silo, svoj odločujoči »mi«, če prevzame vero v malike, vero v samo svojo absolutno moč in zavrže vero v Boga, samo da postane za svoja krivična in škodljiva dejanja neodgovoren vsaj trenutno pred lastno vestjo, da ubije očitke že v otrokih, ker bi ga sicer v zrelosti poklicali na odgovor. Baš tu je najbolj vidna strahopetna prihuljenost vseh tistih, ki vedo, da ne delajo prav, pa se rajši podvržejo trenutnim užitek.

Če pogledamo vse narode po vrsti in njih raznolikost v verskih stališčih, pridemo do zaključka, da so le tisti svobodni in da imajo le-ti pravično državno ureditev in zakonodajo, kateri so jo delali z Bogom in po njegovih zapovedih, da so tisti, ki so te osnove resnice človeškega življenja zavrgli, vrženi v kaos, ki piše temno in krvavo zgodovino. Nikdar se ne bi mogli lrei osamosvojiti, če ne bi bil njih boj za svobodo prežet z živo vero v Kristusa, in nikdar ne bi bili gospodarji svoje zemlje, če je ne bi plodili z delom, darovanim Bogu.

Rekli smo, da sta narodnost in vera neločljivi. Že samo dejstvo, da je vsak resničen katoličan tudi zvest sin naroda (ker vera v enega edinega Boga potrjuje tudi vero v narod, od Njega izbran), je dokaz, da je tako in nič drugače. Tak človek je pravičen pred Bogom in narodom, ker varuje svoje, od Boga dano dostojanstvo in daje s to svojo vzvišenostjo veličino narodu, ki ga predstavlja. In nikdar se še ni primerilo, da bi človek z živo vero postal njegov izdajalec ali celo krvnik.

Ne moremo iti preko tega, da ob tej priliki ne pokažemo s prstom na tiste, ki so baš te dni naprtili krvav madež na slovenski narod. Prelili so kri svojega narodnega brata, ker tudi oni iščejo svojega boga, da bi jim potrdil in upravičil njih metode, kako mislijo ukrotiti narod z njegovim ponosom in dostojanstvom vred, ki mu ga daje vera. To je eden izmed mnogih dokazov, zakaj je narodu Bog potreben in ta dokaz je še svež in roti nas vse, naj ne izbiramo predolgo med prekletstvom in blagoslovom, med življenjem in smrtjo; zase in za svoj zarod.

Na naslov KID

Velika nebrzdana konkurenca brez Boga rine svet v moralno in gospodarsko propast in v razvratne smeri. Izpodkopavati vero v Boga in rušiti življenje po veri, ne pomeni nič manj kot vzeti človeku zadnjo oporo zavesti odgovornosti, ubiti mu vest. Naše trdno prepričanje je, da je tudi v interesu zdravega gospodarskega napredka vsake podjetnosti, da z vsemi močmi podpira vernost svojega delavstva zato, ker je vse življenje v čudoviti povezanosti z blagoslovom od zgoraj.

Smatramo zato, ne oziraje se na zadnjo kolektivno pogodbo, da nikakor ni prav, če se le in le priganja k nedeljskemu in prazničnemu delu. Celo pa to ni prav, če se to godi morda tudi proti duhu kolektivne pogodbe, v kolikor ta jamči pravice do praznovanja. Naše mnenje je, da so sicer strokovne organizacije dolžne skrbeti, da se z vso doslednostjo brani verski čut, toda če bi tovarna sama s svoje strani storila svojo dolžnost, strokovnim organizacijam za to ne bi bilo treba skrbeti.

V tem je naše načelno stališče. Naši ljudje so ga že večkrat povedali na merodajnejših mestih. Zaradi jasnosti je prav, da ga tudi javno povemo. To stališče bomo tudi vnaprej branili (ker o njem pogajanj biti ne more), dokler si ga odločujoči činitelji ne osvoje.

Nam je mnogo za napredek Jesenic in porast njihove industrije, toda v rušenju verskih svetinj gledamo vse kaj drugega kot skrb za napredek.

Za elektriko

Vam nudi vse najugodnejše

Jože Markež

Jesenice, telefon števil. 605

Bodimo kakor makabejski bratje

Mi hočemo, da so naši slovenski fantje in možje kakor makabejski bratje, ki so očistili svojo deželo tujih gospodarjev in malikovalskih žrtvenikov. Kakor levi so se borili za svojo ponižano in razžaljeno domovino proti silni premoči in zmagali so.

Slovenski fantje, ali ni tudi pri nas kakor v nekdanji judovski deželi domovina, ki še vedno čaka odrešenja. Premnogo skelečih ran je še, da ni mogoče nanje pozabiti, prenekaterikrat se sramoti naš Bog in se stavijo žrtveniki malikovanja in brezboštva, da bo pošten mož stisnil zobe in zaprisegel svoji časti, da tega ne bo več trpel in da naj mu bo v nepozabno sramoto, kadar bo mimo vsega tega mirno šel.

Treba je, da sleherni fant in mož, ki pošteno čuti, postane vitez novega rodu in dela red med nami povsod: v šoli, na ulici, na vlaku, v gostilni, v gorski koči in hotelu, na vasi in v mestu. Strniti se moramo v udarne grupe in kakor kladivarji razbiti uničujoče in pogubonosne zamisli in naklepe božjemu in našemu duhu nasprotnih smeri.

Čas je, da začnemo. V vsaki vasi, v vsakem

kraju se strnite enako misleči v enoto in v njej preudarite, kako boste pri vas doma zmagali. Korak za korakom za vajo: onemogočite slab tisk, preprečite grdobijo preklinjanja, nekoristne in kvarne organizacije izprite iz vaše skupnosti, kdor hodi vanje, naj čuti, da je manj vreden, gospodarsko podprite le tiste, ki vas podpro, očistite prostor pred cerkvijo sramotnih skrunilcev, preženite vlačugarstvo itd. itd. Za vajo in za skupen nastop delajte tako in takoj, da kadar pride nalog, vemo v eni uri in naredimo v enem dnevu, kar je v korist vernega naroda.

Fantje in možje, jedro novega narodnega življenja ste vi, njegovi kladivarji ste in morate biti. Zato proč s sleherni boječnostjo in neodločnostjo. Vaša pot je trdna, vaš korak bodi zato siguren, brez omahovanja.

Ni vam treba vedno voditeljev. Srce in duša bosta narekovala, kaj si storiti dolžan, ti pa stori, kar si dolžan, da se bo poznalo, kamor stopiš, in čutilo, kje zgrabiš.

Na pohodu je naš dan. Nihče nima pravice spati.

Jeseničani in narodna zavest

Vsem je še živo v spominu, kako smo pri nas praznovali obletnico majske deklaracije. Lepo so se oddolžili temu spominu največjega dogodka v zgodovini slovenskega naroda vsi posestniki, ki so z zastavami in razsvetljavo oken dali duška svojemu čutu svobode in slovenske miselnosti. Manifestirala je mladina, manifestirali so možje, žene in dekleta v večernem sprevedu, z gorečimi svečami v rokah, s simboli svojih plametečih in zvestih src za narod in domovino, za svoje voditelje in branitelje. Vsi složno, enodušno, ponosni na svoj dan vstajenja, ponosni, da so Slovenci, ponosni na vse, karkoli je iz slovenskega duha zraslo in dozorelo, zanje in za domovino.

Toda na istem narodnem polju jeseniškem, ko je val navdušenja razmajal njegove sadove, sadove zavesti in samospoštovanja, se je pokazala med njim tudi ljulika. Plevel nepotreben, kot je nepotreben tisti duh sejaveca, ki je vrgel pokvarjeno seme med narod, da iz njegovih zdravih sokov požene kvišku ter mu skrči prostor.

Že med sprevedom so se tu in tam slišali vzkliki, ki so bili izrečeni z namenom, da žalijo čut slovensko in katoliško mislečih ljudi, da demonstirajo proti skupnosti naroda, ker takega se je bati in je na poti »nacionalcem«, katerih kader je postavila v špalir protikatoliška fronta

jeseniških gospodov, stebrov znane »elitne« organizacije, da manifestirajo svoj komunistični nazor.

Da je tako, potrjujejo štiri aretacije, potrjujejo protislovenski vzkliki nekega gospoda. Njemu so odgovarjala nedoraščena dekleta, otroci, katerih starši se prav gotovo niso zavedali, da njihovi nepoučeni otroci blatijo nje same, ker so vzklikali proti besedi, katero jim je položila v srce slovenska mati.

To je samo majhen odlomek te pretnje slovenski miselnosti, ki jim je tem bolj na poti, čim bolj spontano dokazuje svojo klenost. In ugotoviti moramo, da je ta gospod, ki se je tako jasno izrazil proti slovenstvu, bil morda celo namerno poslan, da moti svečanost, iz vrst Sokola kraljevine Jugoslavije.

Povedati smo hoteli samo to, kaj je zbolelo jeseniško narodno zavedno javnost in kdo je tisti, ki najmanj zasluži predstavljati državno organizacijo. To dejstvo ne more tajiti nihče, ker slišali so Jeseničani in se zgrozili. To je spričevalo narodne zavednosti naše državne telovadne organizacije, ki je imela svoj dom zaviti v črno temo, ko so bile vse Jesenice razsvetljene in okrašene s cvetjem, zelenjem in zastavami.

Turistika in Gospodov dan

Prvo junijsko nedeljo, prekrasen dan, da si lepšega nisi mogel naslikati, je stotine in stotine izletnikov iz vseh krajev Slovenije pohitelo na našo najlepšo razgledno goro v Karavankah, na 1836 metrov visoko Golico, da si še enkrat natrga belih narcis, preden za leto vzamejo slovo.

Sedel sem pred novo otvorenim planinskim oziroma Boštjanovim hotelom pri Sv. Križu ter opazoval vso to armado izletnikov, ki se je vračala polnih naročij belih rož. Ali pa je v dušah teh mladeničev in mladenk tudi taka belina, kot so bile goliške narcise?

Vročina je bila precejšnja, žeja tudi in tako so mnogi in mnoge korak ustavile ter sedle za

mizo. Poslušal sem: »Skoraj bi bil zamudil vlak, pet je bila proč, ko sem prihitel na glavni kolodvor, ob desetih pa sem bil že pri Kadilnikovi koči.« »Ob štirih sem vstala, da se peljem iz Tržiča v Kranj in s turistom na Jesenice.« »Tudi jaz sem že ob 11. gledala pred seboj Dravo in Rožno dolino.« »Jaz sem pa že snoči prišel do spodnje koče, lepo zložno in v hladu.« je dostavil mlad Jeseničan.

Nobeden teh pa ni povedal, kje je bil pri maši. In vendar tisti iz Ljubljane bi lahko pol ure prej vstal in prisostvoval službi božji v Vzajemni zavarovalnici ali pa bi se odpeljal z drugim ali tretjim izletniškim vlakom. In tisti dve mladenki,

ja. Pokroviteljstvo nad proslavo je blagovolil prevzeti ban g. dr. Marko Natlačen. Proslava 25. letnice, ki bi morala biti 12. junija 1932, pa se je morala umakniti željam ljudi, ki še vedno vzdihujejo po časih, ko se je »svoboda« cedila po naši deželi kot med in mleko. Vsa proslava, ki je bila zamišljena v precej velikem slogu, se je morala omejiti na slovesno službo božjo in pete litanije. Kar smo takrat zamudili, bomo skušali sedaj popraviti. V soboto 3. julija bo slavnostna akademija. V nedeljo ob pol desetih bo sprejem na kolodvoru in spreved na Belo k sv. maši. Po maši bo pred cerkvijo tabor. Popoldne bodo pete litanije, nato nastop fantovskih in dekliških odsekov na Kresu, katerega bo pozivil tudi nastop naših najmlajših. Že danes vabimo vsa gorenjska društva, da se proslave v čim večjem številu udeležijo.

Procesija na praznik sv. Rešnjega Telesa je bila zelo lepa. Vse hiše so bile okrašene z izjemno ene. Vprašanje pa je, koliko je lastnik prihranil s tem, da ni prižgal nobene sveče na čast Bogu, ne ljudem, ki so se procesije udeležili.

Za naše občinske seje je zanimanje zelo pomehalo. Včasih ni niti vseh odbornikov. Tako je bila sklicana za binokostni praznik ob devetih občinska seja, katere so se udeležili trije odborniki. Namen te seje je za enkrat še neznan. Nekateri pravijo, da so hoteli tako praznovati občinski očetje spomin na prihod svetega Duha, ker jim je v cerkvi prevročje. Vršila se je kasneje. Vložena je bila tožba proti odluku okrajnega načelnstva na upravno sodišče v Celju. Baje se je nekaj govorilo tudi o tem, da španska madridska vlada še vedno ni obvestila občinskega odbora na Koroški Beli o tem, na kateri strani se borijo komunisti. Na vsak način bo morala valencijska vlada določiti svojega poslanika na Koroški Beli, ker bomo sicer še vedno ostali v temi in nejasnosti.

Občinski proračun je vrnila banska uprava znatno okrnjenega. Bila je vložena tožba na upravno sodišče v Celju. Uspeh nam še ni znan. Mislimo pa, da bo potrebno, če se bodo take stvari tako ponavljale, ustanoviti v Celju na upravnem sodišču poseben oddelček, katerega naslov bo: Upr. sodišče v Celju, pododdelek občina Kor. Bela. Nadalje se nam zdi ta tožba zelo neupravičena, ker je bila z odklokom

kr. banske uprave znatno znižana obč. davčna doklada, kar je bilo obljubljeno tudi na volilnih letakih, pa ni tega nihče ali upal napraviti ali pa je bila obljuba na letakih navadna demagogija.

Tekme dekliškega okrožja

Konec meseca maja in v začetku meseca junija so se vršile tekme jeseniškega dekl. okrožja. Tekmovalo se je samo iz prosvetne stvarine. Prvo mesto so dosegle Jesenice, drugo Gorje, dočim Dovje, Bled in Koroška Bela niso tekmovali.

K tem tekмам moramo pripomniti, da smo pričakovali s strani Jeseničank več udeleženk. Prav dobro so se odrezala dekleta z Gorij, ki so se v poznih večernih urah pripravljale na to tekmovalje.

Da tekme niso uspele brezhibno, je nekoliko krivo tudi vodstvo dekliških krožkov v Ljubljani, ki premalo deluje.

V kratkem se bo vršil na Jesenicah v Krekovem domu gimnastični tečaj za dekleta iz krožkov v jeseniškem okrožju. Dan homo še sporočili. Vabimo že sedaj vsa dekleta iz krožkov Gorij, Bled, Dovje in Koroška Bela, da se tega tečaja v čim večjem številu udeležijo.

najbrž delavki iz tržiških tovarn, bi do povratka turista lahko natrgale zvrhan koš narcis, čeprav bi počakale na Jesenicah in zadostile nedeljski dolžnosti. In tisti Jeseničan bi se lahko do sitedga nasrkal svežega zraka, čeprav bi bil ob desetih pri maši.

In takih skrunilcev Gospodovega dne je bilo brez števila; najbrž bom preveč rekel, če računam, da je bilo 10 od 100 izletnikov na Golico ta dan pri sveti daritvi.

Kadarkoli se pripeti v nedeljo v gorah smrtna nesreča, in največ teh beleži statistika ob nedeljah, se nehoti vprašam, ali ni ponesrečeni umrl v grehu, ker je skrunil Gospodov dan?

Ker je velika večina izletnikov mladih ljudi, si človek zastavi resno vprašanje, kaj bo iz takšne mladine? Dobri krščanski starši, ki bi navedli otroka k bogaboječnosti, gotovo ne bodo, ker s slabim zgledom se otrok ne vzgaja k dobremu.

Tudi to je opazati zadnja leta: če že pride izletnik z nahrbtnikom in palico k jutranji maši, pa takoj, ko odzvoji povzdigovanje, odide in je prepričan, da je zadostil nedeljski dolžnosti.

In vendar se dajo vsi ti in nešteti drugi primeri pri količkaj dobri volji odpraviti. Kako neizmerno bolj bi bila mladina na gorskih vrhovih vesela, ako bi imela zavest v srcu, da ni skrunila Gospodovega dne.

Da osvežimo spomin

Ob Živkovičevem prihodu v Slovenijo se je govorilo v vrstah JNS, da obišče tudi Jesenice in prešteje, koliko je tistih, ki jih je svoj čas preganjal s svojimi pandurji.

Ne, ni še pozabljen tisti žalni večer zadnje orlovske prireditve Orla, ki je vzletel z Jesenic, a ga je diktator zavrli; ni še pozabljen kruti udarec, sramotni, nekulturni način razpusta Kreko-

vega prosvetnega društva; v živem spominu je še tisti dan, ko so se našli slovenski ljudje, ki so prišli v Krekov dom pleniti slovenske zastave in društvene prapore. Niso pozabljene neštete hišne preiskave v nočnih urah na lovu za letaki; niso pozabljene sramotne volitve, ovajanja, denunciacije, sramotenja vsega, kar se je protivilo diktaturi Živkoviča in njegovih naslednikov.

Najbrž se je gospod senator dr. Kramer v zadnjem hipu spomnil, kakšno nerazpoloženje je bilo na Jesenicah ob času njegovega volilnega shoda ter je diktatorju odsvetoval poset Jesenic, kajti če je tedaj, ob času najhujše diktature, zavedno jeseniško ljudstvo glasno dajalo duška svojemu nezadovoljstvu, kaj bi bilo šele sedaj, ko vlada resnična svoboda, ako bi se pojavil na Jesenicah sam živ Živkovič in njegov minister dr. Kramer.

Tiran je šel, ne da bi k nam prišel, ker mu je narod pač drugje že pokazal, kako neizmerno malo mu je do njegove družbe.

Iz Mojstrane

Te dni je bila dovršena cesta iz Mojstrane na kolodvor. S tem, da se je zgradila ta prepotrebna cesta, je odpadla pot po hudem klancu iz Mojstrane na glavno cesto in potem na kolodvor. Zadnje delo na novi cesti je opravil valjar srezkega cestnega odbora, kateri je cesto zravnal in postavil sposobno za promet. Da cesta ni še dana prometu, leži krivda na železnici, manjka še zatvornice in vmesnih tračnic. Že par dni stojijo table z napisi »Pot zaprta« in te table je postavila železnica. Upamo, da bodo izginile v najkrajšem času in da bo železnica napravila svoje delo, kajti čas tujsko-prometne sezije je tu.

Ko greš iz Mojstrane v romantično dolino Vrata proti Peričniku, obstaneš in ostrmiš pri Marijinem studentu pred praznim kolom, na katerem je bilo dolga leta znamenje Matere božje. Ker je baje krivec domačinom znan, zahtevamo, da ga merodajni faktorji pozovejo na odgovor in da se znamenje čim prej obnovi, da ne bo prazen kol tujcem in turistom kazal našo izobrazbo.

Hranilnica in posojilnica na Jesenicah

obrestuje vse vloge do najvišje v zakonih določene meje. Nove vloge izplačuje vedno promptno.

Dovje

Te dni so prepeljali v Lesce pred leti tu umrlo in pokopano gospo in gospoda Jegliča, solskega upravitelja in soprogo.

Gospodične hčerke so si postavile pri Radovljici lično hišo, v Lesceh pa grobnico, v katero so sedaj položili svoje ljubljene starše k nadaljnjemu počitku. Tako bodo lahko vsak dan obiskale svoje drage, ker se bodo nahajali v bližini doma. — Na dan dvajsete obletnice majske deklaracije smo tudi mi izobesili zastave. Le v Mojstrani nismo nikjer nobene zapazili. Na predvečer so fantje na hribu zažgali kres. Nekaj vrlih članov pa je odšlo že popoldne, tako je zvečer tudi na Babi zažarel kres v spomin na majsko deklaracijo l. 1917. — Dne 8. t. m. je umrla na Dovjem mati tukajšnjega župnika in duhovnega svetnika g. Franca Pečariča, ki je ućkala lepo starost 85 let. Kljub visoki starosti je bila do zadnjega zelo živahna in je imela zelo dober posluh in je tudi najmanjši šum slišala. Tudi ni nikoli rabila očal. Tako visoko starost bo današnji svet težko ućakal, kajti danes je ljudstvo preveč mehkužno in razvajeno. Njenega pogreba se je udeležilo veliko število občinstva. Pogreb je vodil gospod dekan Fatur iz Radovljice v spremstvu štirih duhovnikov in sicer gospodov župnikov iz Rateč, Kranjske gore, Jesenic in Kor. Bele. Cerkveni pevski zbor je zapel tri žalostinke. Na grobu se je poslovil od pokojne g. dekan, ki je podal v svojih besedah res pravi nauk o ljubezni katoliške matere do svojih otrok, kakor tudi otrok do svoje matere. Navzoća je bila tudi šolska mladina pod vodstvom gospodov učiteljev. Gospodu svetniku izrekamo naše globoko sožalje, gospa mati pa naj mirno počiva na dovškem pokopališču.

Ceneno in dobro prehrano, vina na debelo in drobno dobite in kupite najugodnejše v

LJUDSKI KUHINJI

JESENICE KREKOV DOM